

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

47 тиждень
(20–26.11.2023)

Дата випуску:
28.11.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 47 тиждень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 442,6 на 100 000 населення, що на 8,4% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 8,8% більше аналогічного показника минулого тижня.

- Зареєстровано 174 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 280,3 на 100 000 населення, та 94 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 1,8%.

- У системі рутинного епіднагляду триває циркуляція вірусів грипу типу А(Н3) в Івано-Франківській області.

- У системі дозорного епіднагляду визначено лише віруси SARS-CoV-2 та RS-віруси.

- Порівняно з попереднім тижнем захворюваність на COVID-19 серед дітей віком до 17 років збільшилася на 21,5%. Частка дітей віком до 17 років, що захворіли на COVID-19 протягом звітного тижня, становить 13,3% від загальної кількості зареєстрованих випадків COVID-19.

- Профілактичні щеплення від грипу отримали 11 519 людей, зокрема 8 430 — із груп медичного та епідемічного ризику.

- Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано. Натомість у системі рутинного епіднагляду сталося 56 летальних випадків серед осіб із позитивними результатами тестування на визначення антигена SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 2 жовтня до 26 листопада 2023 року на ГРВІ перехворіла 1 142 641 (3,2%) людина, що на 39,7% більше аналогічного періоду сезону 2022–2023 років. Частка дітей серед захворілих осіб становить 56,5%.

- У системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (98,2%), в інших випадках визначено віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).

- Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано.

- Проти грипу вакциновано 93 923 людей, зокрема 57 120 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,7% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (46 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org/>), у Словаччині зареєстровано середню, у Румунії — низьку інтенсивність епідемічного процесу, в інших країнах — фонову активність грипу.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу повідомили Словаччина та Румунія (рис. 1).

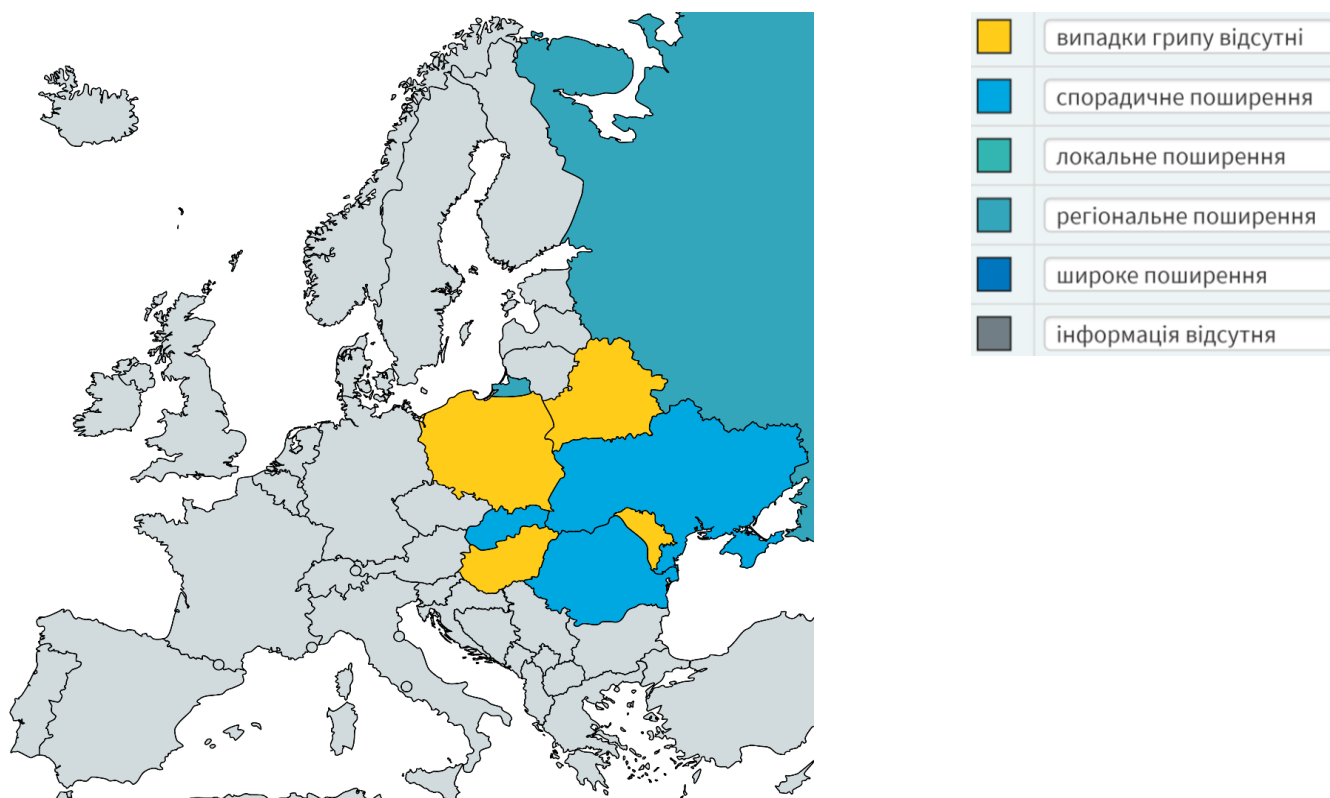

Рис. 1. Географічне поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 46 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За уточненими результатами звітів 25 країн Європи, що на 45 тижні 2023 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), у Нідерландах, Німеччині (Гессен) та Швеції зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Оцінка від EuroMOMO для європейських країн-учасниць показує підвищений рівень надлишкової смертності у віковій групі 85 років і старше. Водночас помірне перевищення рівня надлишкової смертності в Ізраїлі пов'язане з війною.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

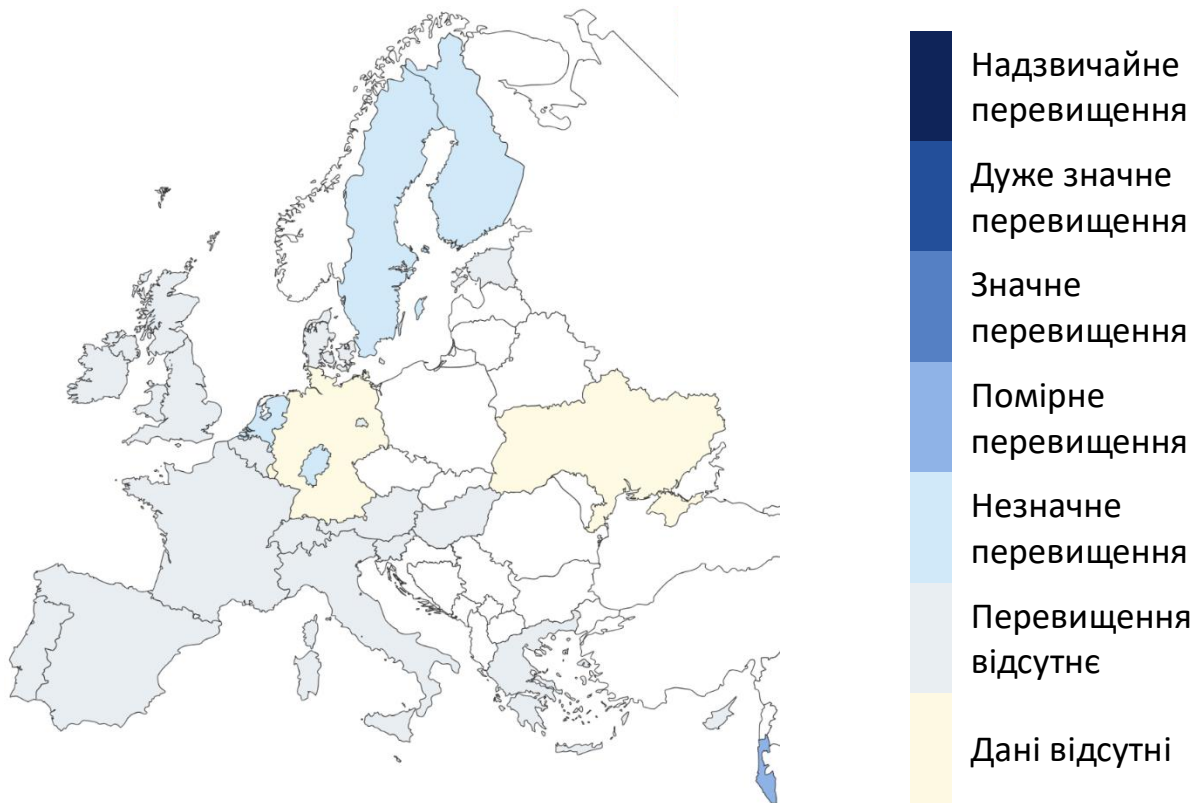

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах ЕуроМОВО та субнаціональних регіонах, що надають дані, 45 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 47 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 159 269 осіб, із них 91 221 — діти віком до 17 років (57,3%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 442,6 на 100 000 населення, що на 8,4% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 8,8% більше від показника минулого тижня.

Дуже значне перевищення епідемічного порога зареєстровано в Тернопільській області; у Житомирській та Чернівецькій областях — значне перевищення. У Волинській, Івано-Франківській, Львівській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Черкаській та Чернігівській областях інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ не перевищує епідемічний поріг до 25%, що відповідає середньому рівню. В інших регіонах України зберігається неепідемічний рівень. Найнижчі інтенсивні показники зареєстровано у Херсонській, Донецькій, Запорізькій та Харківській — прифронтових областях, де обмежена можливість реєстрації пацієнтів із ГРВІ (*табл. 1*).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

Таблиця 1. Епідемічна активність ГРВІ в Україні, 47 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епідпорога на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорога за звітний тиждень, %
1	Україна	483,1	442,6	– 8,4
2	Вінницька	590,5	440,2	– 25,5
3	Волинська	551,1	620,7	12,6
4	Дніпропетровська	591,7	323,0	– 45,4
5	Донецька	485,3	108,1	– 77,7
6	Житомирська	576,8	744,5	29,1
7	Закарпатська	430,5	341,9	– 20,6
8	Запорізька	591,6	164,6	– 72,2
9	Івано-Франківська	425,8	465,8	9,4
10	Київська	858,8	849,7	– 1,1
11	Кіровоградська	478,9	462,1	– 3,5
12	Луганська	628,3	Дані відсутні	Дані відсутні
13	Львівська	434,1	453,0	4,4
14	Миколаївська	496,4	289,2	– 41,7
15	Одеська	532,1	377,5	– 29,0
16	Полтавська	521,9	593,2	13,7
17	Рівненська	616,3	735,3	19,3
18	Сумська	441,2	492,1	11,5
19	Тернопільська	302,5	557,9	84,4
20	Харківська	415,1	109,2	– 73,7
21	Херсонська	512,6	48,3	– 90,6
22	Хмельницька	635,7	601,1	– 5,4
23	Черкаська	459,6	540,1	17,5
24	Чернівецька	491,7	614,4	25,0
25	Чернігівська	569,7	596,8	4,8
26	м. Київ	798,2	530,9	– 33,5

З 20 до 26 листопада було госпіталізовано 4 264 осіб (2,7% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 014 — діти до 17 років (47,2% усіх госпіталізованих). Летальні випадки внаслідок грипу не зареєстровано.

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигену SARS-CoV-2 виявлено 11 066 випадків захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 6,9%, що на рівні минулого тижня. Госпіталізовано 1 973 людей (17,8% загальної кількості пацієнтів із COVID-19).

За звітний тиждень серед дітей до 17 років зареєстровано 1 475 лабораторно підтверджених випадків COVID-19, що більше на 21,5% порівняно з попереднім тижнем. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 382 дитини, що становить 19,4% від госпіталізованих осіб із COVID-19, зокрема 7 дітей віком 0–17 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

Протягом звітного тижня було зареєстровано 56 осіб, які померли із позитивним діагнозом COVID-19, зокрема 1 дитина вікової групи 15–17 років.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ дослідження зразків матеріалів на респіраторну групу інфекцій від 2 618 пацієнтів у 806 (30,8%) випадках визначили віруси парагрипу, бокавіруси, RS-віруси, риновіруси, коронавіруси OC43. З-поміж усіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначено у 98,0%. В Івано-Франківській області визначено віруси грипу А(Н3).

За 47 тиждень від грипу вакциновано 15 519 людей, зокрема 8 430 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 3).

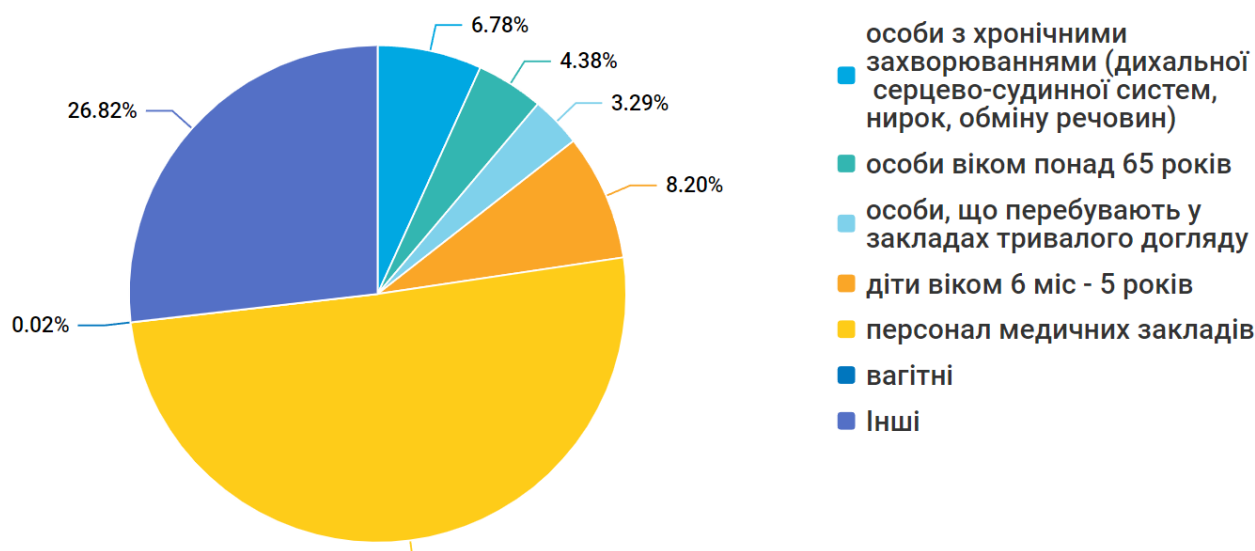

Рис. 3. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 47 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 47 тижня 2023 року зареєстровано 174 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 218,6 на 100 000, що на рівні минулого тижня. Серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем збільшився на 21,1% і становить 491,1 на 100 000 населення.

З-поміж 174 пацієнтів із ГПЗ у 70 (40,2%) осіб було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 70 зразків матеріалів у 11 (15,7%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 524 (43,1%) зразки матеріалів від 1 216 пацієнтів із ГПЗ — отримано позитивні результати у 140 (26,7%) випадках (рис. 4).

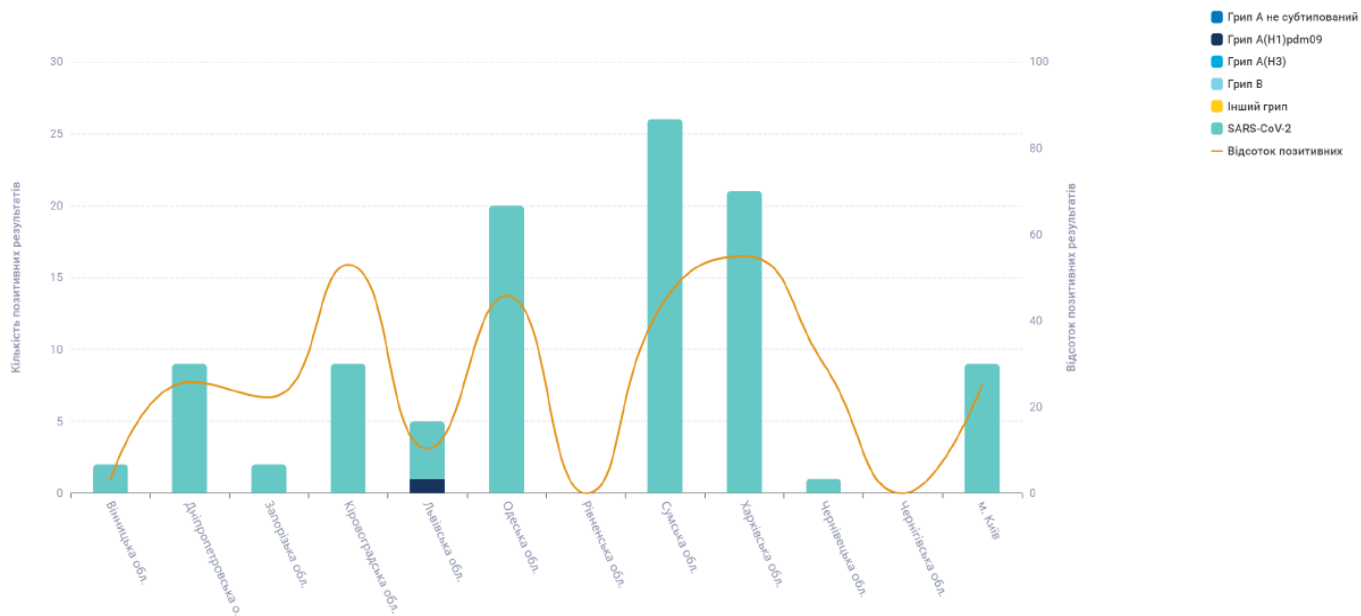

Рис. 4. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 47 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 94 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 54 (57,4%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 1,8%. На звітному тижні в дозорних лікарнях не зареєстровано летальних випадків унаслідок COVID-19, що підтверджено методом ПЛР.

З-поміж 94 випадків ТГРІ у 37 (39,4%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 37 зразків матеріалів у 8 (21,6%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 368 (51,3%) зразків матеріалів від 717 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій у 77 (20,9%) випадках (рис. 5).

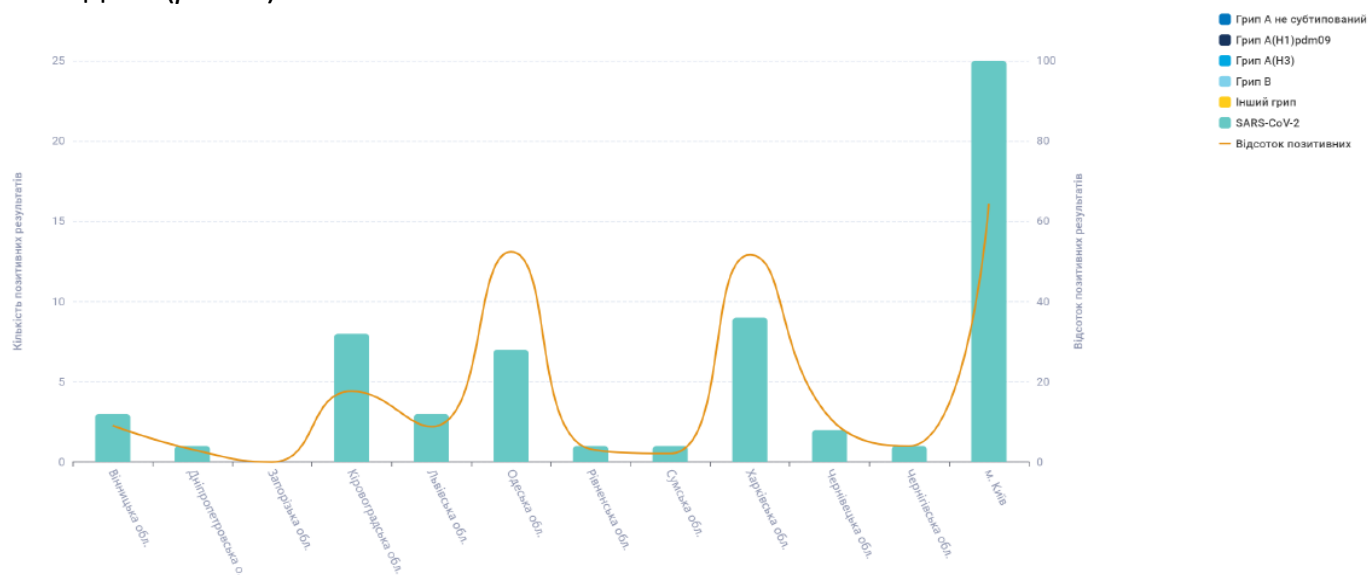

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 47 тиждень 2023 року

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 47 тиждень 2023 року

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	70	37	107	524	368	892
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	11 (15,7)	8 (21,6)	19 (17,8)	140 (26,7)	77 (20,9)	217 (24,3)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	0	0	0	1 (0,7)	0	1 (0,5)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0	0	0	1 (100)	0	1 (100)
А(Н1)рdm09	0	0	0	0	0	0
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
А не субтиповані	0	0	0	1	0	1
В, % від позитивних на грип	0	0	0	0	0	0
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	11 (100)	8 (100)	19 (100)	139 (99,3)	77 (100)	216 (99,5)
Парагрип	0	0	0	10	7	17
Аденовіруси	0	0	0	10	0	10
RS-віруси	1	0	1	2	3	5
Риновіруси	0	0	0	10	3	13
Бокавіруси	0	0	0	2	2	4
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	1	0	1
Метапневмовіруси	0	0	0	1	1	2
SARS-CoV-2	10	8	18	103	61	164
Інші респіраторні збудники	0	0	0	1	0	1